

březen 2016

Průzkumy na lokalitách

Na vykoupených lokalitách pokračují přírodovědné průzkumy. Pomáhají nám ověřit úspěšnost dosavadní péče i nastavení péče budoucí.

Na Opičáku proběhl průzkum saproxylofágních (tedy svým životem na mrtvé či odumírající dřevo vázaných) brouků. Za pomoci nárazových pastí s návnadou (cukr či víno) a individuálním sběrem v trouchu dutin či pod kůrou padlých kmenů zde byly nalezeny mimo jiné čtyři druhy zapsané v červeném seznamu - kovařík *Ampedus pomonae*, vyvíjející se v ležících kmenech minimálně částečně ponořených do vody, dřevomil bukový a potemník *Uloma rufa*, žijící v odumřelém dřevě „na souši“, a drabčík sršní, který není přímo saproxylofágním druhem, ale v dutinách starých stromů se živí částmi mrtvých těl sršní a zbytky jejich potravy. Z dalších zajímavých druhů lze uvést například zlatohlávka mramorovaného, který je považován za indikátora dutin s dostatkem trouchu vhodných pro vývoj mnoha dalších druhů saproxylofágního hmyzu. Celkově se prokázalo, že jde o lokalitu pro tuto skupinu hmyzu významnou.

Potemník *Uloma rufa*

Zlatohlávek mramorovaný

Na téže lokalitě pokračoval mykologický průzkum, započatý již v roce 2014. Přestože i rok 2015 byl z mykologického hlediska velice nepříznivý, bylo zde zjištěno dalších 31 druhů hub, čímž se počet určených druhů z této lokality vyšplhal na 187. Z nových objevů je nejzajímavější hlívička čísovcovitá, v červeném seznamu vedená v kategorii kriticky ohrožený druh. Jde o houbičku s drobnými miskovitými plodnicemi, rostoucími na dřevě listnáčů či na zdřevnatělých bylinných stoncích.

Mapování bahňáků na Vysočině opakovaně potvrdilo výskyt chřástala vodního na Chvojnově. Byli zde slyšeni tři jedinci, pravděpodobně rodičovský pár a jedno mládě. Jelikož z minulosti zde záznamy o tomto druhu neexistují, lze předpokládat, že jde o důsledek rozsáhlých revitalizačních opatření, které zde v uplynulých letech proběhly.

V Jinošovském údolí se uskutečnil průzkum netopýrů. Prokázán byl výskyt 9 druhů: netopýra velkého, netopýra vodního, netopýra řasnatého, netopýra vousatého, netopýra rezavého, netopýra hvízdavého,

netopýra nejmenšího, netopýra ušatého a netopýra večerního. V případě netopýra vousatého jde o první doložený výskyt v širší oblasti.

Netopýr nejmenší

Netopýr vousatý

Výsledky dalších probíhajících průzkumů (mimo jiné vodní hmyz či lišejníky) očekáváme během dubna, budeme vás o nich informovat v dalších Dárcovských listech. Závěrečné zprávy o všech průzkumech jsou průběžně zveřejňovány na webových stránkách www.mistoproprrodu.cz.

Smluvně chráněné území

Někdy pro naše vykoupená území používáme pojem „soukromé rezervace“, jde však spíše o mediální nálepku – náš zákon žádné soukromé rezervace nezná. Je v něm však jeden institut, který se „soukromým rezervacím“ velmi blíží, tedy smluvní ochrana přírody. Znamená, že chráněné území nevzniká nějakou vyhláškou státní správy, nýbrž smlouvou mezi státem a vlastníkem. Podmínky pro uzavření takovéto smlouvy jsou však tak komplikované, že se v řadě případů téměř nedají splnit.

Český svaz ochránců přírody je přesvědčen, že vlastnické právo je dostatečně silným nástrojem k ochraně lokality, takže o nějakou formální ochranu neusiluje. Tím spíše, že zákonná ochrana v kombinaci s nekompetentním úředníkem může pro ochranu lokality představovat spíše komplikaci. Na některých lokalitách se jí však nelze vyhnout, neboť je zde stát vázán různými mezinárodními závazky k ochraně toho či onoho fenoménu. Je nám ctí, že se nám podařilo zachránit tak cenné místo, hledáme však cesty, jak případný vliv státní správy „usměrnit“ do přijatelných mezí. A zde je právě smluvní ochrana možnou alternativou. Loni se nám podařilo uzavřít takto smlouvu o ochraně na lokalitu Na pramenech. Pokud je nám známo, nepočítáme-li smlouvy, které poněkud absurdně uzavírá stát „sám se sebou“ (tedy se státními podniky či institucemi), a zcela specifické případy, kdy jsou smluvně chráněny různé půdní prostory coby biotop vzácných netopýrů, je to zřejmě teprve třetí takováto smlouva v republice.

Připravují se další výkupy

Na účtu sbírky Místo pro přírodu **9999922/0800** je v současné době něco málo přes 600.000 Kč. Díky za ně!

Vytipované k možnému výkupu máme čtyři nové lokality. Ve dvou případech jde o botanicky cenné louky, v jednom o prameniště uprostřed polí a v jednom o zoologicky cenný rybník. Prozatím probíhají jednání s vlastníky.

Veškeré informace o průběhu sbírky i dění kolem vykoupěných lokalit i nadále najdete na webu www.mistoproprrodu.cz a na facebookovém profilu www.facebook.com/mistoproprrodu.